

KERK-KRANT

AUGUSTIJNENKERK EINDHOVEN

jaargang 1, nummer 6

5 mei 2013

HEMELVAART EN PINKSTEREN

Met Hemelvaart is Christus van ons heengegaan; met Pinksteren daalt Hij op ons neer. In de maand mei vieren we de beide feesten. Joost Koopmans vertelt er in de *Liturgiekalender* meer over.

Ons redactielid Dolf van der Linden vertoeft enkele maanden per jaar in het augustijnenklooster in het Toscaanse San Gimignano. Op pagina 4 en 5 laat hij ons met dit prachtige klooster kennismaken.

In de serie vraaggesprekken had de redactie een interessante ontmoeting met mevrouw Renée Witteveen-Heere. U kunt hierover lezen op de pagina's 8 en 9.

In deze aflevering start de redactie een nieuwe rubriek: *Ken uw kerk*. Lezers worden uitgenodigd om voor toekomstige afleveringen een bijdrage aan deze rubriek te leveren.

Inbreng en inzet van de bezoekers van de Augustijnenkerk wordt ook gevraagd door Joost Koopmans in zijn oproep over *Gemeenschapsvorming*. Aarzel niet om op zijn verzoek in te gaan, want kerk-zijn doe je samen! Op pagina 13 vindt u een bericht over de *Werkgroep Spiritualiteit*.

In de rubriek *Berichten uit de Wereldkerk* van Jacinta Speijer op de pagina's 14 en 15 een nagedachtenis aan de onlangs overleden Mgr. Martinus (Tiny) Muskens, emeritus-bisschop van Breda.

Op pagina 16 tenslotte wat zakelijk nieuws over onze kerk.

Inhoud

Colofon	Pagina 2
Liturgiekalender	Pagina 3
Sint Augustinuskerk in San Gimignano	Pagina 4
Op weg naar een levende liturgie	Pagina 6
Overdenking van pater Jacob Postma osa	Pagina 7
Vraaggesprek met mevrouw R. Witteveen	Pagina 8
Ken uw Kerk	Pagina 10
Berichten uit de Augustijnse Gemeenschap	Pagina 11
Gemeenschapsvorming. Een oproep	Pagina 12
Werkgroep Spiritualiteit	Pagina 13
Berichten uit de Wereldkerk	Pagina 14
Bestuurszaken	Pagina 16

COLOFON

Doelstelling

De *Kerk-Krant* is een uitgave van de Augustijnenkerk Eindhoven. De *Kerk-Krant* is primair bedoeld als informatiemedium over alle activiteiten die er in en rond de kerk plaatsvinden. Daarnaast wil de *Kerk-Krant* fungeren als bindmiddel tussen kerk en gemeenschap enerzijds en tussen de leden van de gemeenschap onderling anderzijds.

De *Kerk-Krant* biedt een podium aan de leden van de gemeenschap en andere geïnteresseerden om te schrijven over onderwerpen die de Augustijnenkerk of de Kerk in het algemeen raken.

De *Kerk-Krant* verschijnt maandelijks, met uitzondering van de maand juli.

Redactie

Joost Koopmans
Jacinta Speijer
Dolf van der Linden
Frans Savelkouls

E-mailadres redactie

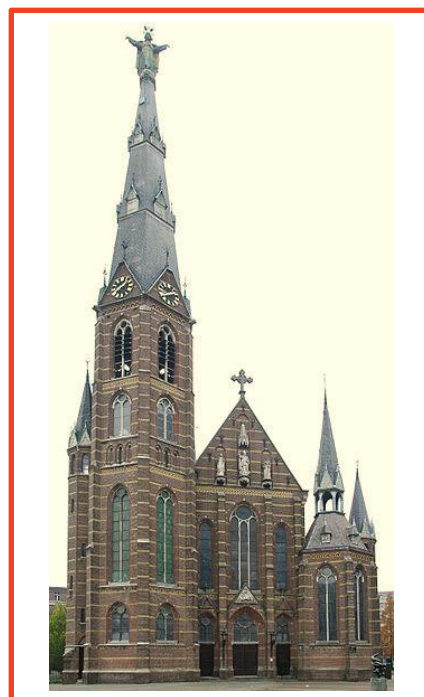
frans.ans.savelkouls@hetnet.nl

Web-site Augustijnenkerk

www.augustijnenkerk-eindhoven.nl

Adres Augustijnenkerk

Tramstraat 37
5611CR Eindhoven
Rector: pater Joost Koopmans OSA
Telefoon: 06-53362781

Bankrekening Augustijnenkerk

ING 108 57 90 ten name van *Augustijnenklooster Mariënhage Eindhoven*
onder vermelding *Paterskerk* of *Augustijnenkerk*

Elektronische toezending

Indien u prijsstelt op toezending van de *Kerk-Krant* per mail, dan gelieve u dit kenbaar te maken via het mailadres van de redactie.

*De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden teksten niet te plaatsen, in te korten of anderszins redactioneel te bewerken.
Het copyright berust bij de auteurs van de bijdragen.*

LITURGIEKALENDER MEI 2013

Paastijd en Pinksteren

Pasen wijst naar doortocht en uittocht. De weg en de stuwing omhoog. Naar boven. Naar waar Jezus heen getrokken is. Zijn weg. Hemelvaart zegt het: Christus is heengegaan, Hij is opgestegen. Pinksteren zegt: op ons neergedaald. Wie en wat? Geest, spirit, wind, adem, onzichtbare beweger, ruach, scheppende kracht, levensadem, ontroering, beroering. Je ziet niet 'wat' het is. Je ziet 'dat' het werkt. Dat er 'iets' achter zit. Het is 'na', erachter. Achterna. Kracht er achter en nabij. Daarom heet Pinksteren 'kracht achter en nabij.' In de bijbel beschreven als uitstorting van de heilige Geest. Jezus, wat was die volop in het bezit van Geest! En wat een kracht zat er achter. Na hem komt wat achter hem stak. Zijn kracht, zijn Geest. Pinksteren is niet iets wat in het onzichtbare verdwijnt. Pinksteren is 'hier beneden, , wat je volgen kunt, wat je voelen kunt, wat je aanraakt.

- **Zondag 5 mei 10.00 uur. 6^e Zondag van Pasen:** Voorganger: Joost Koopmans. Thema: "De werking van de Geest". Schriftlezing: Johannes: 14, 23-29. Koor: "Musica Sacra".
- **Donderdag 9 mei 10.00 uur. HEMELVAART:** Voorganger: Joost Koopmans. Thema: "Je zult kracht ontvangen". Schriftlezing: Lucas: 24, 46-53. Samenzang.
- **Zondag 12 mei 10.00 uur. 7e Zondag van Pasen:** Voorganger: Louis Mulder. Thema: "Mogen allen één zijn". Schriftlezing: Johannes 17, 20-26. Koor: Gregoriaans Koor.
- **Zondag 19 mei 10.00 uur. PINKSTEREN:** Voorganger: Joost Koopmans. Thema: "Een Helper". Schriftlezing: Johannes 14, 15-16 en 23b-26. Koor: "Musica Sacra".
- **Maandag 20 mei 10.00 uur. 2e PINKSTERDAG:** Voorganger: Joost Koopmans. Thema: "Onderlinge Liefde". Schriftlezing: Johannes 14, 15-17. Samenzang.
- **Zondag 26 mei 10.00 uur. Drie-eenheid:** Voorganger: Piet Vermeeren. Thema: "zo Vader, zo Zoon". Schriftlezing: Johannes 16, 12-15 Koor: Gregoriaans Koor.
- **Zondag 2 juni 10.00 uur. Sacramentsdag:** Voorganger: Joost Koopmans. Thema: "Jullie moeten hun te eten geven". Schriftlezing: Lucas 9, 11-17. Koor: "Musica Sacra".

DE SINT AUGUSTINUSKERK IN SAN GIMIGNANO

Drie maanden per jaar verblijft Dolf van der Linden in het augustijnenklooster van San Gimignano om te assisteren bij het ontvangen van gasten, het geven van rondleidingen en het voorgaan in de kloosterkerk. In onderstaande bijdrage vertelt hij over de historie van deze bijzondere kerk.

Voor veel toeristen die Toscane bezoeken is de plaats San Gimignano met de beroemde torens en de Augustijnenkerk iets wat je gezien moet hebben.

De Orde der Augustijnen is op 16 december 1243 tot stand gekomen op aandringen van de toenmalige paus Innocentius IV. In Toscane leefden toentertijd zeer veel kluizenaars. Zij waren niet georganiseerd. De paus wilde voorkomen dat zij in die streek bleven ronddolen als schapen zonder herder. Hij heeft de kluizenaars in een groep bijeengebracht door er een kloosterorde van te maken met de *Regel van Sint Augustinus* als richtsnoer en een algemeen overste aan het hoofd aan wie de broeders gehoorzaamheid verschuldigd waren.

De eerste groep augustijnen vestigden zich in San Gimignano in het jaar 1272. In het jaar 1280 verleende de plaatselijke bisschop toestemming aan de augustijnen om bij hun klooster ook een kerk te bouwen. Op 31 maart 1298 werd deze kerk geconsacreerd.

De eerste schooldag van Augustinus

Van de 14^e tot de 16^e eeuw is de kerk verrijkt met belangrijke kunstwerken. In het koorgedeelte achter het altaar is een cyclus van fresco's te bewonderen met episoden uit het leven van Augustinus, de patroon van de kerk. Deze fresco's, geschilderd door Benozzo Gozzoli en zijn leerlingen, zijn wereldberoemd en elke bezoeker van de kerk wordt er door getroffen. In zeventien muurschilderingen ziet men de voornaamste episoden uit het leven van Sint Augustinus. Door oorlogen, rampen en verwoestingen zijn sommige helaas onherstelbaar beschadigd. Prachtig ziet men bijvoorbeeld de eerste schooldag van Augustinus, het contact met zijn moeder Monica, zijn reis naar Italië, zijn doopsel dat wordt toegediend door Ambrosius, Augustinus als docent en de schenking van zijn regel aan zijn volgelingen.

Doop door Ambrosius

In het toeristenseizoen van Pasen tot Allerheiligen wordt de kerk dagelijks door honderden toeristen uit alle werelddelen bezocht. Amerikanen, Engelsen, Japanners, zelfs Russen weten de weg. Vanzelfsprekend zijn er ook veel Nederlanders die de stad en de kerk bezoeken. Groepen staan vaak onder leiding van uiterst deskundige gidsen. De beroemdste is wel de eminente kunstkenner Henk van Os. De deskundigheid, de bevoegenheid en het enthousiasme waarmee hij vertelt, slaat alles. De geschiedenis leeft, beweegt en ademt dan opnieuw zoals de schilder het heeft uitgebeeld.

Dolf van der Linden OSA

De dood van Monica

Benozzo Gozzoli leefde van 1420 tot 1497. Hij was een beroemd renaissanceschilder. U kunt meer over hem vinden op de website www.augustijnsinstituut.nl onder **Augustinus' Leven** en dan doorklikken naar **Iconografie**

OP WEG NAAR EEN LEVENDE LITURGIE

deel 5 van de vervolgreeks over de betekenis van de liturgie

Stilte

De liturgist Ad de Keijzer spreekt over drie stilte-momenten tijdens de viering:

1. De stilte voor het uitspreken van het openingsgebed die hij karakteriseert als 'een zwijgend zich richten op...'
2. De stilte na de overweging als 'een stil verzamelen' en
3. De stilte na de communie als 'een stil overwegen'.

Stilte voor het openingsgebed

Tijdens deze stilte geven wij uitdrukkelijk de ander de ruimte om zich te manifesteren, en laten wij van onze kant onze ontvankelijkheid zien. Zo strekken wij ons uit in ons bidden naar God, en openen wij in onszelf de ruimte waarin Hij zich kan uitspreken.

Stilte na de overweging

We overwegen wat we zojuist gehoord hebben, kort en intens. Als de predikant na zijn overweging meteen overgaat naar het volgende onderdeel, voelt het ontbreken van die stilte toch als een gemis. Een voorganger die zelf rustig aan de stilte deelneemt voelt aan, wanneer hij moet eindigen.

Stilte na de communie

'Ritueel gezien is het ter communie gaan het hoogtepunt van de eucharistie, spiritueel gezien ligt het in het stilte-ritueel na de communie (Ad de Keijzer).' De stilte na de communie kan de ruimte zijn waarin wij kunnen beseffen dat wij , wat we met onze mond gegeten hebben, nu ook in onze geest en in ons hart ontvangen mogen. Maar stilte is een vreemd fenomeen, dat onwennig aanvoelt. Eigen aan de rituele stilte is dat zij een gegeven ruimte is waarin wij kunnen binnengaan. De toegang tot die ruimte moet worden gemarkeerd doordat de voorganger bv. zegt: 'laten we stil worden.' De stilte na de communie wordt gemarkeerd doordat de voorganger na het leegmaken van het altaar rustig te midden van de anderen gaat zitten, terwijl koor en orgel zwijgen. In de stilte die ontstaat kan dan het besef doorbreken dat, zoals Willem Barnard het zegt, God en mens elkaar raken als een tweestemmig lied. Het einde van de stilte wordt gemarkeerd doordat de voorganger opstaat en ons uitnodigt tot het slotgebed.

nb:

Soms heerst er in de sacristie al een gezellige drukte voor de dienst begint. Toch zou het de sfeer zeer bevorderen als zowel voorganger als medewerkers de dienst vanuit rust kunnen beginnen. De gezelligheid komt wel bij de koffie daarna.

Joost Koopmans OSA

INGEZONDEN

De redactie ontving van pater Jacob Postma o.s.a. de onderstaande beschouwing over Pasen.

Pater Postma, geboren in 1925 te Bolsward, was van 1950 tot 1995 werkzaam in de augustijnse missie in Bolivia. Over zijn belevenissen gedurende deze periode schreef hij drie boeken onder de titel "Het zal je maar gebeuren". Vanaf 1995 woont pater Postma in Mariënburg.

PASEN

Iets zeggen over Pasen wat in deze paastijd nog niet verteld is, zal moeilijk zijn. Toch zal ik het proberen.

Wij zeggen in ons Credo *die nedergedaald is ter helle*. Wat betekenen deze woorden? Ik heb het in de grote catechismus van de kerk opgezocht en vond bij nummer 637: *De gestorven Christus is met Zijn ziel, verenigd met Zijn Goddelijke persoon afgedaald in het dodenrijk. Hij heeft voor de rechtvaardigen die vóórgegaan waren, de poorten van de hemel geopend.*

Door de zonden van de mensen was de hemel gesloten. Niemand kon de hemel in. Zelfs de arme Lazarus verbleef in de schoot van Abraham. Door Zijn LIJDEN en DOOD heeft Jezus ons met Zijn Vader verzoend. Hij heeft onze schuld op Zich genomen, ons verlost en de hemel geopend. Toen Hij van de doden opstond, heeft Hij vele duizenden, misschien wel meer, bij de hand genomen en meegenomen naar de hemel. *Wat geen oog gezien heeft, niemand heeft het gehoord of kunnen bedenken, wat God bereid heeft voor allen die Hem liefhebben*". De hemel is weer open. Laten wij blij zijn en God loven en danken. ALLELUIA.

Wij zijn gewend "horizontaal" te denken. Wij moeten goed leven, liefde doen, geduldig en flink zijn, ofwel Jezus navolgen die ons grote VOORBEELD is. Wij zijn gemaakt naar Zijn beeld en gelijkenis. Dat is waar. Maar misschien vergeten wij teveel de verticale lijn. God greep in en wilde de gevallen mens opnieuw naar Zich toetrekken en verlossen. Hij wil ons bij Zich hebben. Daarom kwam Zijn Zoon, bood de Zoon zich aan. *Door zijn striemen zijn wij genezen*". Daarvoor kunnen wij onze goede God niet dankbaar genoeg zijn.

Geweldig allemaal. Daarom zeggen wij:

Wij aanbidden U Christus en wij loven U

Omdat Gij door Uw Kruis de wereld verlost hebt.

Jacob Postma o.s.a.

EEN LEVEN LANG OP ONTDEKKINGSREIS

Vraaggesprek met mevrouw René Witteveen

Op letterlijk een steenworp afstand van de augustijnenkerk woont mevrouw Witteveen-Heere (geboren in 1933). Samen met haar vorig jaar overleden man heeft zij meer dan vijftig jaar als architect gewerkt. Bijna vijftig jaar is zij een vaste bezoeker van de augustijnenkerk. Na een halve eeuw van aardverschuivende ontwikkelingen in kerk en maatschappij bezoekt zij nog steeds de kerk en ook dikwijls het klooster voor de activiteiten die daar plaatsvinden.

Op een zonnige maar ijzige middag in maart praat ik met mevrouw Witteveen in haar huis in de Tramstraat waar bij binnenkomst de vele boeken en klassieke cd's onmiddellijk in het oog springen.

Liggen uw wortels in Eindhoven?

Nee, ik ben Rotterdamse van geboorte. Ik woonde op het Ungerplein aan de Schiekade, in het centrum. Als zevenjarig kind maakte ik het bombardement mee waar we als gezin ongeschonden doorheen kwamen. Het klinkt misschien wat raar, maar het was het begin van een hele boeiende tijd. Geruime tijd geen school meer en alle tijd om de wereld om me heen te ontdekken. Met paarcenten in mijn hand ging ik richting Nieuwe Maas en dan stapte ik op een van de *heen-en-weertjes*, de pendelbootjes die de havenwerkers naar hun bestemming brachten en keek mijn

ogen uit. Na Rotterdam woonde ik nog twee jaar in Tilburg en daar behaalde ik mijn HBS-diploma.

En toen studeren.

Ja, toen ging ik naar Delft om bouwkunde te studeren. Ik was zestien.

Niet zo'n gebruikelijke keuze in die tijd voor een meisje?

Nou, dat viel wel mee. We waren natuurlijk sterk in de minderheid, maar er werd toen toch al niet meer van opgekeken. Tijdens mijn studie heb ik mijn latere man ontmoet. Netjes afgestudeerd en daarna getrouwd. Samen zijn we toen ons architectenbureau begonnen. Dat samen werken in hetzelfde vak was wel prettig en ook heel praktisch. In de perioden dat mijn man ziek was,

kon ik ervoor zorgen dat het werk gewoon doorging. Een andere hele prettige bijkomstigheid van het eigen baas zijn, was dat we tijdens de schoolvakanties met het hele gezin er voor langere tijd met tenten op uit konden trekken. Met onze vier kinderen trokken we rond in de landen rond de Middellandse Zee. Toen de kinderen de deur uit waren, gingen we met een bestelbusje vrij kamperen en dan overal gaan kijken waar iets interessants te zien was. Eindeloos archeologische opgravingen bekijken. Prachtige ontdekkingstochten.

Bijna vijftig jaar verbonden met de Augustijnenkerk, dat is waarmee we het gesprek begonnen. Kunt u uitleggen wat u er vindt?

In juridische zin waren wij parochianen van de St. Catharinaparochie. De kinderen zijn daar ook gedoopt. Maar toch trokken we altijd naar de Augustijnenkerk. Eerlijk gezegd, dat was ook makkelijker want het is heel dichtbij. We zijn er altijd intensief bij betrokken geweest. De kinderen waren er bijvoorbeeld alle vier misdienaar, ook de meisjes. Maar wat ik er nu vind, zeker in deze tijd, is de openheid en de hartelijkheid. Elke viering begint met een welkomstwoord waaruit blijkt dat iedereen welkom is. Achtergrond of persoonlijke historie, het speelt allemaal geen enkele rol. Het staat zo in contrast tot wat op andere plaatsen aan het gebeuren is. Een jaar geleden hebben we vanuit de Augustijnenkerk de uitvaartdienst van mijn man gehad, door pater Louis Mulder geleid. Het was prachtig. Geen strenge regeltjes, maar iedereen welkom, ook de kleinste kleinkinderen voor wie een kerk iets nieuws is, horen dan bij de gemeenschap. En ook de warme belangstelling vanuit de paters. Afgelopen zondag hebben we de as van mijn man naar zijn laatste rustplaats gebracht. Hier was Joost Koopmans, op eigen initiatief, bij aanwezig. Dat was fijn. Ook andere vieringen zoals bijvoorbeeld de viering van vergeving in de Goede Week en de ziekenzalving, vond ik prachtig. Het betekent voor mij in deze nog lastige periode, een grote steun.

U neemt niet alleen deel aan de vieringen in de kerk, zoals ik begrepen heb, maar u bent ook vaak aanwezig bij bijeenkomsten in het klooster.

Ja, maar dat wordt overdreven hoor. Ik kom er wel met regelmaat. Vooral uit nieuwsgierigheid. Ik zag een keer een groep mensen, op een gewone doordeweekse dag, naar de *groene zaal* gaan. Ik vroeg me af wat er te doen was, en heb hen opgebeld. Om te ontdekken wat daar gebeurde. Het bleek een gespreksgroep te zijn die openstond voor mij en waar ik me thuis voel. Ik heb me aangesloten en probeer mee te doen.

Wat denkt u van de gesprekken die met de Gemeente op gang komen over de toekomst van de Augustijnenkerk en de omgeving ervan?

Ik weet nog niet goed wat ik ervan denken moet. Als ik zondags in de kerk rondkijk en naar het convent kijk, dan zie ik dat het over twintig jaar helemaal voorbij zal zijn. Een enkel jong gezin zie ik wel eens op zondag, maar te weinig om een gemeenschap in stand te houden. Het gebied is archeologisch en historisch heel interessant. Maar ik heb vanuit mijn architectenpraktijk in dit soort situaties in het verleden veel mis zien gaan. Ik hoop erg dat het goed gaat, maar ik blijf een beetje kritisch.

Frans Savelkouls

KEN UW KERK

Onder de titel "KEN UW KERK" start de redactie met een serie artikelen waarin het verleden van de Augustijnenkerk wordt behandeld en waarin we kijken naar wat er in onze kerk vandaag de dag nog te zien is. De lezer wordt uitgenodigd om ook zelf bij te dragen aan deze rubriek door verhalen, foto's of beschouwingen in te zenden. Voor deze rubriek is de redactie op zoek naar een fotograaf die foto's wil maken van het interieur en het exterieur van de kerk.

Thomas van Villanova

Vooraan links tegen een pilaar treffen we het beeld aan van de augustijnse heilige Thomas van Villanova. Wie was hij?

Thomas van Villanova werd in 1488 in het Spaanse Fuenllana, een dorpje nabij Villanova in de huidige provincie Castilië-La Mancha, geboren. Als zestienjarige begon hij te Alcalá zijn theologiestudie waarbij hij zich ontpopte als een briljant student. In 1516 trad hij in Salamanca in bij de orde der augustijnen en in 1518 werd hij priester gewijd. Hij was professor in de theologie en was onder meer hofprediker van Keizer Karel V. Thomas leidde een ascetisch leven en stond bekend om zijn vrijgevigheid jegens de armen. In extreme mate gaf hij persoonlijke bezittingen weg aan hulpbehoevenden waardoor *vader van de armen* zijn bijnaam was. Hij stimuleerde structurele veranderingen die bijdroegen tot bestrijding van de armoede en ook als theoloog was hij vermaard. Hij bevorderde in Spanje de *Moderne Devotie*, een kerkelijke hervormingsbeweging die in de Nederlanden zijn oorsprong had, en nam stelling tegen het morele verval van priesters en kloosterlingen. Door Karel V werd Thomas benoemd tot aartsbisschop van Grenada, maar uit nederigheid weigerde hij dit

ambt te aanvaarden. In 1544 werd hem echter door zijn orde-overste bevolen om het aanbod om aartsbisschop van Valencia te worden, te accepteren. In deze functie wist hij het bisdom ingrijpend te reorganiseren. Ook als predikant was hij befaamd. In 1555 overleed Thomas van Villanova te Valencia op 67-jarige leeftijd. Paus Alexander VII sprak op 1 november 1658 zijn heiligverklaring uit. De symboliek van het beeld: staf en mijter wijzen op zijn bisschoppelijke waardigheid, het geopende boek heeft betrekking op zijn kwaliteiten als kanselredenaar en zijn goedgeefsheid komt tot uitdrukking in de engel die hem een aalmoes geeft.

BERICHTEN UIT DE AUGUSTIJNSE GEMEENSCHAP

door Dolf van der Linden O.S.A.

Het kloostergebouw in de toekomst

Nu al zijn wij in onze gemeenschap heel voorzichtig begonnen met na te denken over de toekomst van ons kloostergebouw. Dan gaat het over het wonen en samenwonen in ons gerenoveerde klooster in de (verre) toekomst.

Enkele jaren geleden is Mariënhage verbouwd. Er is plaats voor drieëntwintig bewoners. Het beleid van het bestuur om voor de augustijnen in Nederland een eigen verzorgingshuis te realiseren, is een succes geworden. Alle bewoners zijn tevreden. Voor de zorg op maat en andere (therapeutische) begeleiding zijn goede voorzieningen getroffen.

In de toekomst zullen wij ruimtes over hebben en dan zal de mogelijkheid ontstaan dat ook anderen (leken) bij ons hun intrek nemen. Om dit allemaal goed voor te bereiden, is er tijd en inventiviteit nodig. Zij die dit gaan onderzoeken, zullen met voorstellen komen. Wij proberen een religieuze gemeenschap te zijn en te blijven, ook al zijn we oud. We hebben elke dag onze gebedstijden, onze maaltijden, onze bezinningsmomenten, onze recreatie en andere activiteiten die de structuur van de dag bepalen. Wij hebben onze zorgen en verplichtingen naar elkaar. Ieder blijft op zijn manier zijn steentje bijdragen voor het functioneren van de gemeenschap. En dan komt de vraag: in hoeverre passen andere mensen (leken) in onze gemeenschap? Van de kant van de augustijnen is ook de vraag hoe wij ons moeten aanpassen aan nieuwe medebewoners. Wij willen één gemeenschap blijven, samen met anderen.

U zult begrijpen dat er veel vragen te beantwoorden zijn. Vragen die van twee kanten komen. Eén zaak is al wel duidelijk voor ons. Wij willen in de toekomst geen hospice worden voor mensen die helaas nog maar kort te leven hebben. Daar zijn elders uitstekende voorzieningen voor getroffen. U begrijpt dat ook de financiële kant van de zaak een belangrijk punt is.

Nogmaals: vele vragen die serieus bekeken gaan worden. Een voortgaand proces!

Belangrijke mededeling over het parkeren bij de Augustijnenkerk

Op Eerste Paasdag heeft een aantal mensen een parkeerbon gekregen omdat ze hun auto op een verkeerde plaats hadden gezet. Er mag uitsluitend geparkeerd worden op het terrein vóór de kerk binnen de paaltjes. Parkeren tegen het hek van het hotel Pullman is dus verboden. Ik heb geprobeerd om via de politie de parkeerbon te laten intrekken, maar dat is helaas niet gelukt. Ook mijn argument dat het met Pasen extra druk is in de kerk, sloeg niet aan. Een bon betalen van maar liefst € 90 en nog wel op Pasen is heel erg vervelend.

Voor de toekomst blijft dus gelden: alleen en uitsluitend parkeren binnen de paaltjes vóór de kerk. Wel mag men op zondag (en uitsluitend op zondag) parkeren in de wijk, links van de Augustijnendreef en in de Tramstraat aan de linkerkant van de weg op het kleine parkeerplaatsje achter hotel Pullman. Helaas..... het is niet anders.

Louis Mulder osa

GEMEENSCHAPSVORMING: EEN OPROEP!

Pinksteren , het vuur van het begin

Met Pinksteren is het begonnen: de deuren waarachter bange leerlingen van Jezus zich opgesloten hadden, gaan open, de Geest waait! Ze werpen de schroom van zich af en getuigen van hun geloof in de Levende! Hun enthousiasme werkt aanstekelijk. Overal ontstaan nieuwe geloofsgemeenschappen waar joden en heidenen, en mensen uit allerlei volkeren welkom zijn.

En nu, in 2013, vieren we voor het eerst in de nieuwe opzet van de Augustijnenkerk het Pinksterfeest. Is hier ook niet een klein wonder gaande? Open en gastvrij is de kerk. Niemand wordt uitgesloten. En dat is te merken. Mensen vinden de weg naar ons en voelen zich thuis in een geloofsgemeenschap waar ze zich welkom weten. Iedereen kan actief participeren aan de viering. Iedere week is er een nieuw liturgieboekje dat daaraan bijdraagt. Het liederenrepertoire groeit en er wordt steeds meer meegezongen. Door enkele vereenvoudigingen in de liturgie is het geheel wat dichterbij gekomen en er is meer samenhang tussen convent en kerkgangers op gang gebracht. De groene zaal is na de viering vol met mensen die na willen praten en er is een nieuw communicatieblad (de *Kerk-Krant*). Een diaconiegroep is in opkomst en de werkgroep bezinning en spiritualiteit valt onder onze auspiciën. De Orde der Augustijnen en de Gemeente Eindhoven onderzoeken mogelijkheden om ons gebouw en heel het gebied er omheen multifunctioneel te gaan gebruiken. Kortom: er zit beweging in de zaak! We zijn op weg, en dat vraagt om verdere ontwikkeling. Een volgende stap zou zijn, dat alle betrokkenen bij de Augustijnenkerk wat meer gemeenschap met elkaar vormen. Dat we met elkaar kunnen meeleven bij lief en leed, dat we elkaar echt als tochtgenoten beleven, samen op weg naar God. Hoe zouden we daaraan kunnen werken? Samen met Dora Kruijer, die ik ken als een creatieve pastor, ben ik daarover aan het nadenken, en we zullen daar verschillende kerkbezoekers bij gaan betrekken. Maar misschien hebt u die dit leest, ook al ideeën. Kom er mee voor den dag!

De vraag luidt dus:

**Hoe kunnen wij als kerkbezoekers meer een gemeenschap vormen?
Welk talent kun jij inzetten ten bate van de gemeenschap?**

Spreekt dit je aan of valt je al iets te binnen? Vul dan meteen de strook in hieronder en stop deze in de brievenbus van het klooster of geef deze aan me af in de kerk! Alvast bedankt!

Joost Koopmans osa

Ja, ik wil graag meedoen om de Augustijnenkerk meer tot gemeenschap te vormen

Naam:.....

Straat:.....

Woonplaats:.....

Telefoonnummer:.....

E-mailadres:.....

WERKGROEP SPIRITUALITEIT

Binnen de gemeenschap van de Augustijnenkerk is recentelijk de "Werkgroep Bezinning en Spiritualiteit" van start gegaan. Wies Kleene vertelt over het ontstaan.

Catechese is een van de pijlers van een geloofsgemeenschap. In de catechese kun je kennis nemen van de inhoud van het geloof. Met de liturgie, de diaconie – de daad bij het woord – en de gemeenschapsopbouw vormt het de basis van een geloofsgemeenschap. Geen van deze pijlers mag eigenlijk ontbreken.

Veel mensen zijn in de loop der jaren om verschillende redenen van de Kerk verwijderd en weten weinig meer over de inhoud van ons geloof. Toch voelen zij zich wel gelovig. Hoe kun je deze mensen meer in contact brengen met het geloof?

Bij haar benoeming in 1993 als pastoraal werkster stond Dora Kruijer voor deze vraag. In de Cathrien – zo werd de Catharinakerk genoemd – was een boekenhoek. Een werkgroep zorgde voor nieuwe theologische boeken die op een tafeltje ter inzage lagen voor mensen die de kerk bezochten. Door goede samenwerking met boekhandel Het Hooghuis konden boeken worden geleend. Jaren is dit goed gegaan. Het stopte toen er te veel boeken verdwenen en de boekhandel op ging in boekhandel Van Piere. Dora heeft toen samen met mensen van de boekenhoek naar alternatieven gezocht. Hieruit is in de loop van de jaren en met medewerking van vele vrijwilligers een aanbod aan lezingen, cursussen en andere initiatieven gekomen. Later werd dit aanbod gebundeld onder de naam: bezinning en spiritualiteit.

Met dit aanbod wilden we zowel mensen binnen als mensen aan de rand bereiken. Al snel blijkt dat aan kennisoverdracht alleen niet veel behoefte is. Mensen willen iets kunnen beleven, iets proeven van wat mensen bezielt. Ze willen zelf geraakt worden of op zoek gaan naar de bron. Mystici en het op weg gaan op de mystieke weg kregen een centrale plaats in ons aanbod. Er waren lezingen en cursussen over Augustinus, Franciscus, Teresa van Avilla, maar ook over Etty Hillesum en Dag Hamarskjöld.

Daarnaast waren er nog een aantal andere initiatieven. Sommige waren eenmalig zoals de pelgrimstocht naar Assisi in 2000 en Iona in 2010. Andere activiteiten bleven op het programma staan zoals de bijbelcursus, vrouw en geloofsgroep en de filmavonden waarop films gedraaid worden met een spirituele dimensie.

Bij de herindeling van het dekenaat Eindhoven kwam onze werkgroep te vallen onder de St. Jorisparochie onder de naam 'Bezinning en Spiritualiteit in de binnenstad'. Voor onze activiteiten mochten we gebruik blijven maken van de Groene Zaal van de paters Augustijnen.

In het afgelopen jaar zagen we de ontwikkelingen in de Augustijnenkerk en in de Sint Jorisparochie. We merkten dat we met onze doelstelling –het bieden van een aanbod op het gebied van bezinning en spiritualiteit aan mensen die op zoek zijn naar wat hen bezielt, ten diepste bezig houdt- beter aansloten bij de Augustijnenkerk dan bij de St. Jorisparochie. In overleg met beide kerken hebben we besloten om ons aan te sluiten bij de Augustijnenkerk.

Vanaf nu zijn we de commissie bezinning en spiritualiteit van de Augustijnenkerk.

Wies Kleene

BERICHTEN UIT DE WERELDKERK

† IN MEMORIAM TINY (M.P.M.) MUSKENS (1935-2013)

Priester

In 1993 wordt Tiny Muskens, toen nog rector van het Nederlands College en pastor van de eeuwenoude Friezenkerk in Rome, door het Vaticaan gevraagd de tekst te schrijven voor de toespraak van P. Johannes Paulus II. In deze toespraak spoort de paus de Nederlandse bisschoppen bij hun *ad limina* bezoek aan tot eendrachtige samenwerking, onontbeerlijk voor het gezamenlijk te voeren pastoraal beleid. Tiny Muskens kon toen niet bevroeden dat hij zelf een jaar later als bisschop van Breda deel zou gaan uitmaken van de Nederlandse bisschoppenconferentie.

Kerkelijke loopbaan

Martinus Muskens wordt in 1935 geboren in Elshout, in 1962 tot priester gewijd en tot kapelaan benoemd, daarna studeert hij missiologie aan de Katholieke Universiteit van Nijmegen (nu Radboud Universiteit), in 1969 promoveert hij op een studie over de religieuze cultuur in Indonesië getiteld: "Indonesië, de strijd voor een nationale identiteit. Nationalisten, Islamieten, en Katholieken". Vervolgens is hij gedurende acht jaar werkzaam voor de Indonesische bisschoppenconferentie met als subtitel Directeur van het Centrum voor Documentatie. In 1978 volgt zijn benoeming tot rector van het Nederlands College in Rome. Daarnaast doceert hij kerkgeschiedenis aan twee internationale colleges. De Friezenkerk maakt hij als pastor weer tot de ontmoetingsplaats voor Nederlandse bezoekers aan Rome. In 1994 wordt hij benoemd tot bisschop van Breda; als wapenspreuk kiest hij *sjalom*, vrede. In de bisschoppenconferentie vervult hij het referentschap voor het werkveld 'Missie, Ontwikkelings-samenwerking en interreligieuze dialoog'. In 1999 krijgt hij ernstige gezondheidsproblemen die zijn functioneren wezenlijk beïnvloeden.

In 2007 dient hij diens gevolg te zijn ontslag in bij P.Benedictus XVI. Begin 2008 trekt hij zich als 'broeder Martinus' terug in het klooster van de Benedictijnen in Teteringen, waar hij als regulier oblaat gaat deelnemen aan het monastieke leven van de monniken. In april 2013 overlijdt Martinus Muskens. Na een avondwake en uitvaartdienst in de Bredase Sint-Antoniuskathedraal wordt hij begraven in het familiegraf in zijn geboortedorp Elshout.

Bisschop

Mgr. Muskens verwierf grote bekendheid doordat hij, eenmaal bisschop, uitdrukkelijk de media zocht om de voor hem zo belangrijke onderwerpen op de publieke en politieke agenda te krijgen. Grote thema's ging hij niet uit de weg. Meer nog: hij moedigde debat aan. Hij vond thema's als gehuwde priesters, vrouwen in hogere functies in de kerk, aidsbestrijding door condooms - om enkele te noemen - niet alleen van belang maar ondersteunde deze door persoonlijke contacten en bemoediging. Op onorthodoxe wijze vroeg hij aandacht voor armen, zieken en daklozen in ons eigen land. Zijn liefde voor de Kerk en zijn grote betrokkenheid bij mensen bracht hij tot uitdrukking in de sociale vraagstukken, de zorg voor de mensen op het zuidelijk halfrond, en de dialoog tussen Christenen en niet-Christenen. Hij wees op belangrijke waarden die in onze westerse cultuur uit de mode zijn: soberheid, stilte, ontvankelijkheid, gebed en aandacht voor de dood en het hiernamaals.

Uit zijn levensverhaal opgetekend in het boek met als titel 'Wees niet bang' komt de persoon van Tiny Muskens naar voren als iemand die volgens auteur Arjan Broers opmerkelijke tegenstrijdige eigenschappen in zich verenigt, maar die tegelijkertijd een mens uit een stuk is. Zoals de auteur het uitdrukt, toont Tiny Muskens zich als "een man die goed is in soundbytes en tevens een boeiend verteller met oog voor heel veel details, die zich boers toont en tegelijk belezen, geestig en bot, Brabants en wereldwijd, openhartig en gesloten, vroom en eigenwijd, stoer en zorgelijk, kwetsbaar maar onbevreesd."

Broeder

Tiny Muskens zag zichzelf in de opgang van priester naar bisschop en uiteindelijk tot broeder. De reizen door Azië, Afrika en Amerika lieten hem de wereld en de Kerk van nabij leren kennen. Als priester, bisschop en broeder stond hij steeds dichtbij de mensen, toonde zijn grote betrokkenheid bij vreedzaam samenleven van mensen uit velerlei culturen. Hij was gericht op de toekomst van de Kerk. Een belangrijk adagium voor zijn leven en van anderen vormde een van de uitspraken van Vaticanum II : "het gaat om de eenheid in belangrijke zaken, vrijheid om in alles te twijfelen, in alles broederlijke liefde".

Martinus Muskens verklaarde steeds zijn liefde voor de Kerk, maar hij verklaarde haar niet heilig.

Hij ruste in vrede.

Jacinta Speijer

BESTUURSZAKEN

In de maand april vonden diverse bijeenkomsten van werkgroepen plaats. Onderstaand kunt u lezen over wat daar zoal besproken werd.

Financiën

- De carnavalsmis bracht € 1.900 op. Zoals vooraf was afgesproken is 75% hiervan afgedragen aan drie goede doelen.
- In het eerste kwartaal waren de uitgaven € 600 hoger dan de inkomsten. De lange en koude winter veroorzaakte hoge stookkosten. Een grote éénmalige gift was een onverwachte meevaller.
- De kerkbijdrage zal gedurende het jaar onder de aandacht worden blijven gebracht.

Toekomst kloosterterrein

- Op 19 april was er een open dag voor buurtbewoners waarvoor zich 88 deelnemers hadden aangemeld. Een aantal bedrijven uit de omgeving zullen ook voor een rondleiding en toelichting worden uitgenodigd.
- Er is een vragenlijst ontwikkeld voor belangstellenden. De ingevulde lijsten worden voor 7 juni retour verwacht.

Liturgiecommissie

- De aanvangstijd van de zondagse litugieviering zal niet worden gewijzigd en blijft dus op 10.00 uur staan.
- Onderzocht zal worden of er voldoende belangstelling is voor een kindernevendienst.

PR-commissie

- Afspraken zullen worden gemaakt om doublures tussen de websites van het *Augustijns Instituut* en van de *Augustijnenkerk* te voorkomen. De site van de kerk is inmiddels (18 april) 845 keer bezocht.

Solidariteitscommissie

- De commissie telt inmiddels vier leden: Piet van Rijn, Ket Visbeek, Paul Horbach en Corrie de Bont.
- De commissie gaat zich in eerste aanleg richten op vasten- en adventsacties.

Symposium

- Een werkgroepje is gestart om ter gelegenheid van het veertigjarig priesterjubileum van Joost Koopmans een symposium te organiseren.

Kerkgebouw

- Het orgel heeft veel geleden van de droogte en de vorst in maart.
- Het aantal kerkbezoekers op zondag blijft stabiel. Er worden regelmatig nieuwkomers gesignaleerd.